

UCHWAŁA NR

RADY MIASTA KATOWICE

z dnia 2016 r.

w sprawie powierzenia Miejskiemu Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej spółce z ograniczoną odpowiedzialnością zadań własnych Miasta Katowice

Na podstawie art. 18 ust. 1 w związku z art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 pkt 2, 3, 12 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016r. poz. 446), art. 3 ust. 1 i ust. 2 pkt 1, pkt 2 lit. a, pkt 3 – 12, 15, 16, art. 3 ust. 3 pkt 3, art. 3b ust. 1, art. 3c ust. 1, art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. a, art. 5 ust. 4 i ust. 5, art. 6c ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016r. poz. 250) oraz art. 2 i art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1996r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2016r. poz. 573), przy uwzględnieniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 lutego 2014 r., nr. 2014/24/UE w sprawie zamówień publicznych

Rada Miasta Katowice uchwała:

§ 1. Ilekroć w uchwale jest mowa o Spółce należy przez to rozumieć Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Katowicach.

§ 2. 1. Powierza się Spółce wykonywanie zadań własnych Miasta Katowice w zakresie gospodarki komunalnej i utrzymania czystości i porządku w granicach administracyjnych Miasta Katowice obejmujących:

- 1) zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych,
- 2) objęcie wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie Katowic systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, o ile Miasto Katowice podejmie uchwałę o której mowa w art. 6c ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016r. poz. 250) w zakresie dopuszczonym przepisami prawa – po dniu 1 stycznia 2017r.,
- 3) nadzorowanie gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym realizacji zadań powierzonych podmiotom odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych,
- 4) odbiór odpadów z nieruchomości zamieszkałych - po dniu 1 stycznia 2017r.,
- 5) tworzenie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców Katowic,
- 6) zapewnianie osiągnięcia odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,
- 7) prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- 8) udostępnianie na stronie internetowej oraz w sposób zwyczajowo przyjęty informacji o:
 - a) podmiotach odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu Katowic, zawierające firmę, oznaczenie siedziby i adres albo imię, nazwisko i adres podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości,

- b) miejscach zagospodarowania przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania,
 - c) osiągniętych przez Miasto Katowice w danym roku kalendarzowym wymaganych poziomach recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,
 - d) innych prawem wymaganych informacji z zakresu gospodarowania odpadami w Mieście Katowice,
- 9) dokonywania corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych Miasta Katowice w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi,
- 10) utrzymanie letnie i zimowe gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych dróg i ulic, mostów, chodników, placów, terenów i działek drogowych, w tym w zakresie utrzymania czystości i porządku na drogach publicznych i wewnętrznych położonych na nieruchomościach będących własnością i pozostających we władaniu Miasta Katowice lub Skarbu Państwa oraz placach i terenach otwartych, w tym także:
- a) odśnieżanie i zwalczanie śliskości zimowej,
 - b) zbieranie i pozbywanie się błota, śniegu, lodu oraz innych zanieczyszczeń z chodników, w tym uprzątniętych przez właścicieli nieruchomości przyległych do drogi publicznej oraz zbieranie i pozbywanie się odpadów zgromadzonych w przeznaczonych do tego celu pojemnikach i utrzymanie tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym,
 - c) uprzątnięcie i pozbycie się błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników, na których dopuszczony jest płatny postój lub parkowanie pojazdów samochodowych,
- 11) utrzymanie czystości i porządku na przystankach komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Miasto Katowice, a które położone są przy drogach publicznych bez względu na kategorie tych dróg,
- 12) zbieranie, transport i unieszkodliwianie zwłok bezdomnych zwierząt oraz znakowanie obszarów dotkniętych lub zagrożonych chorobą zakaźną zwierząt,
- 13) prowadzenie ewidencji umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w celu kontroli wykonywania przez właścicieli nieruchomości i przedsiębiorców obowiązków wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach - o ile Miasto Katowice podejmie uchwałę o której mowa w art. 6c ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r. poz. 250)

2. Zadania, o których mowa w ust. 1, realizowane będą przez Spółkę w celu zaspokajania zbiorowych potrzeb mieszkańców Miasta Katowice.

3. W ramach realizacji powierzonego obowiązkowego zadania własnego gminy, o którym mowa w ust. 1, Spółka będzie zarządzać gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi.

§ 3. 1. Sposób wykonywania powierzonych zadań, o których mowa w § 2 ust. 1, określi umowa wykonawcza, zawarta pomiędzy Miastem Katowice, a Spółką.

2. Do bezpośredniej realizacji zadań, o których mowa w § 2 ust. 1 Spółka przystąpi po spełnieniu niezbędnych warunków formalnych i technicznych z uwzględnieniem okresu obowiązywania wiążących Miasto Katowice umów w przedmiocie realizacji tych zadań.

3. Na zasadach określonych we właściwych przepisach, Spółka może podejmować inną działalność, o ile nie spowoduje to uszczerbku dla podstawowego zadania Spółki. Jednocześnie usługi wykonywane w ramach zadań powierzonych, o których mowa w § 2 ust. 1, stanowiąc będą podstawowy przedmiot działalności Spółki.

4. Spółka może wykonywać również obowiązkowe zadania własne innych gmin z zakresu utrzymania porządku i czystości na ich terenie, powierzone Mieście Katowice przez te gminy, jeżeli będzie to wynikać z treści zawartych porozumień, których stroną będzie Miasto Katowice lub z zadań związku międzygminnego, którego członkiem będzie Miasto Katowice.

§ 4. Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Katowice.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego, z wyjątkiem §2 ust. 1 pkt. 2, pkt. 4 który wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2017r.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016r. poz. 446) zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują m.in. sprawy:

- gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego;
- wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz;
- zieleni gminnej i zadrzewień;

Zgodnie z art. 2 i art. 4 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1996r. o gospodarce komunalnej (Dz.U. z 2016r., poz. 573) gospodarka komunalna może być prowadzona przez jednostki samorządu terytorialnego w szczególności w formach samorządowego zakładu budżetowego lub spółek prawa handlowego. Jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej, organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego postanawiają o wyborze sposobu prowadzenia i form gospodarki komunalnej.

Celem uchwały jest powierzenie zadań własnych gminy w ramach tzw. procedury „in house”.

Dotychczas powierzenie na rzecz podmiotu wewnętrznego zadań własnych gminy dokonane mogło być na podstawie umowy wykonawczej o świadczenie usług publicznych w trybie in house – na zasadach i w oparciu o orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz regulacje prawa Unii Europejskiej, takie jak Decyzja Komisji Europejskiej z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanych do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (dalej: Decyzja SGEI) oraz art. 12 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 lutego 2014 r., nr 2014/24/UE w sprawie zamówień publicznych.

Nowe regulacje w zakresie powierzenia in house:

1. Na skutek nowelizacji ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015r. poz. 2164 z późn. zm.) (dalej: PZP), wdrożonej ustawą o zmianie ustawy Prawo zamówień publicznych z dnia 22 czerwca 2016r. (Dz. U. z 2016 r., poz. 1020), a mającej na celu wdrożenie regulacji Dyrektywy do prawa polskiego, wprowadzono możliwość bezprzetargowego powierzenia wykonania usług, dostaw lub robót budowlanych na rzecz podmiotu wewnętrznego, jednakże wskazać należy, że planowana nowelizacja nie przewiduje wprowadzenia instytucji powierzenia in house w postaci powierzenia poza rygiorem zamówień publicznych, a jedynie wprowadzono wyłączenia dotyczące tzw. zamówień typu in-house - jako przesłankę zastosowania trybu z wolnej ręki (art. 67 ustawy w brzmieniu znowelizowanym) - pozostawiając jednakże co do zasady zastosowanie ustawy Prawo zamówień publicznych do tego typu powierzeń.

2. Zgodnie z wchodzącymi w pełnym zakresie w życie od dnia 1 stycznia 2017 r. regulacjami art. 67 w tym punktu 12 ustawy PZP dotyczącymi regulacji udzielenia zamówienia w trybie z wolnej ręki przewidziano, iż w trybie zamówienia z wolnej ręki może być przeprowadzone zamówienie na rzecz osoby prawnej, co do której:

- zamawiający sprawuje nad tą osobą prawną kontrolę, odpowiadającą kontroli sprawowanej nad własnymi jednostkami, polegającą na dominującym wpływie na cele strategiczne oraz istotne decyzje dotyczące zarządzania sprawami tej osoby prawnej; warunek ten jest również spełniony, gdy kontrolę taką sprawuje inna osoba prawna kontrolowana przez zamawiającego w taki sam sposób,
- ponad 90% działalności kontrolowanej osoby prawnej dotyczy wykonywania zadań powierzonych jej przez zamawiającego sprawującego kontrolę lub przez inną osobę prawną, nad którą ten zamawiający sprawuje kontrolę,
- w kontrolowanej osobie prawnej nie ma bezpośredniego udziału kapitału prywatnego.

3. Wskazane powyżej przesłanki są co do zasady powtórzeniem zasad wynikających z treści Dyrektywy, z tą jednak różnicą, że ustawodawca polski przyjął bardziej rygorystyczne zapisy odnośnie dozwolonego zakresu działalności wykonywanej poza zakresem powierzenia, to jest tzw. działalności komercyjnej, ograniczając ten zakres do maksymalnie 10% działalności kontrolowanej osoby prawnej – to jest podmiotu na rzecz którego udzielane jest zamówienie. Przewidywane przychody MPGK z ewentualnie świadczonych po 30 czerwca 2017 r. usług o charakterze niezwiązanym bezpośrednio z planowanym powierzeniem, nie mogą więc przekraczać 10% łącznych obrotów spółki.

4. Zgodnie z brzmieniem znowelizowanej ustawy PZP - do obliczania dozwolonego procentu działalności, uwzględnia się średni przychód osiągnięty przez osobę prawną lub zamawiającego w odniesieniu do usług, dostaw lub robót budowlanych za 3 lata poprzedzające udzielenie zamówienia. W przypadku jednak gdy, ze względu na dzień utworzenia lub rozpoczęcia działalności przez osobę prawną lub zamawiającego lub reorganizację ich działalności, dane dotyczące średniego przychodu za 3 lata poprzedzające udzielenie zamówienia są niedostępne lub nieadekwatne, procent działalności ustala się za pomocą wiarygodnych prognoz handlowych.

5. Zakazu udziału kapitału prywatnego nie stosuje się natomiast do:

a) osób prawnych z udziałem partnera prywatnego wyłonionego zgodnie z ustawą z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 696 i 1777),

b) udziału pracowników reprezentujących w sumie do 15% kapitału zakładowego spółki, posiadających łącznie do 15% głosów na zgromadzeniu wspólników albo walnym zgromadzeniu.

Umowa wykonawcza oraz kontrola nadmierności rekompensaty:

6. Pomimo, iż nowo wprowadzone regulacje nie przewidują wprost obowiązku zawarcia umowy wykonawczej o określonej treści, przyjęć należy, że powierzenie dokonane na mocy nowych regulacji, podobnie jak na dotychczasowych warunkach, oceniane powinno być w kontekście zasad wynikających zarówno z treści Decyzji SGEI, jak i samej Dyrektywy. Dlatego też pomimo nowo wprowadzonych regulacji, zakładać należy także obowiązek spełnienia wymogów określonych w Decyzji SGEI w zakresie kontroli nadmierności rekompensaty i kalkulacji wynagrodzenia w przejrzysty sposób. W tym celu umowa w ramach zamówienia publicznego udzielonego w trybie z wolnej ręki, powinna przewidywać zapisy mające na celu uniknięcie nadmiernej rekompensaty.

Możliwość powierzenia zadań w zakresie odbioru odpadów:

7. W zakresie planowanego powierzenia zadań w zakresie odbioru odpadów należy wskazać na treść znowelizowanych w ostatnim czasie regulacji ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r. poz. 250 z późn. zm).

8. Na mocy ustawy o zmianie ustawy Prawo zamówień publicznych z dnia 22 czerwca 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1020), od dnia 1 stycznia 2017 r. wejdą w życie regulacje pozwalające na zastosowanie powierzenia in house w trybie zamówienia z wolnej ręki także w stosunku do usług odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Dotychczasowe regulacje nakładały w tym zakresie obowiązek zastosowania procedury przetargowej.

9. Zgodnie z przepisami nowelizacji ustawy PZP zmieniono dotychczasową treść ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r. poz. 250 z późn. zm) w zakresie art. 6d ust. 1, wprowadzając następujący zapis: "1. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest obowiązany udzielić zamówienia publicznego na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, o których mowa w art. 6c, albo zamówienia publicznego na odbieranie i zagospodarowanie tych odpadów." – ustawodawca dopuścił więc obok trybu przetargowego, także możliwość udzielenia zamówienia publicznego w innym trybie – przez co rozumieć należy także nowo wprowadzony tryb udzielenia zamówienia publicznego w trybie z wolnej ręki.

10. Znowelizowane regulacje wyłączają jednak z zakresu zadań które można powierzyć w trybie bezprzetargowym zadania w zakresie odbierania odpadów z nieruchomości niezamieszkałych. Zgodnie z treścią art. 6c ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016r. poz. 250 z późn. zm) - rada gminy może, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, postanowić o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Natomiast nowo wprowadzona regulacja art. 6c ust. 2a stanowi, iż: "2a. W przypadku gdy rada gminy w drodze uchwały, o której mowa w ust. 2, postanowi o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest obowiązany zorganizować przetarg w trybie ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2164 oraz z 2016 r. poz. 831, 996 i 1020) na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli tych nieruchomości albo na odbieranie i zagospodarowanie takich odpadów." W zakresie więc nieruchomości niezamieszkałych ustawodawca pozostawił obowiązek przeprowadzenia przetargu, tym samym wyłączając możliwość bezprzetargowego udzielenia zamówienia w trybie z wolnej ręki - ale tylko w zakresie odbioru odpadów.

Według regulacji wprowadzonych w wyniku nowelizacji ustawy Prawo zamówień publicznych, w celu powierzenia w trybie z wolnej ręki zadań własnych gminy na rzecz MPGK Sp. z o.o. – spełnione powinny zostać powyższe przesłanki.

Wykonywanie zadań własnych Miasta Katowice określonych w § 2 (w zakresie gospodarki komunalnej i utrzymania czystości i porządku w granicach administracyjnych Miasta Katowice) zostałyby powierzone Miejskiemu Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej spółce z ograniczoną odpowiedzialnością.

Powierzenie zadań Spółce w dłuższej perspektywie czasowej może umożliwić strategiczne planowanie w zakresie inwestycji w obiekty, sprzęt, urządzenia w szczególności z udziałem środków zewnętrznych (dotacje). Procedura „in house” daje gwarancję zachowania okresu trwałości i osiągnięcie wskaźników w odniesieniu do projektów realizowanych, jak i tych już zrealizowanych przez spółkę z udziałem środków pomocowych. brak strumienia odpadów w okresie trwałości projektu skutkuje groźbą zwrotu dofinansowania, a w przypadku nowych projektów, może skutkować odrzuceniem wniosków o wsparcie na etapie oceny formalnej.

Wdrożenie procedury in house jest niezbędne z punktu widzenia utrzymania czystości i porządku w mieście Katowice w tym stabilności systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Kwestie szczegółowe związane z realizacją ww. zadań należy uregulować w umowach wykonawczych, które nie podlegają ustawie - Prawo zamówień publicznych, ponieważ źródłem zobowiązania do świadczenia usług jest w takim przypadku odpowiedni akt władczy. Umowa jako forma prawna finansowania zadania jest niezbędna w przedmiotowej sprawie, w której zadanie nie polega na świadczeniu odpłatnych usług dla mieszkańców, lecz wyłącznie na rzecz Gminy.

Dla każdego zadania zostaną zawarte odrębne umowy wykonawcze zawarte pomiędzy Miastem Katowice, a Spółką regulujące sposób wykonywania powierzonych zadań.

Należy zaznaczyć, iż w zakresie letniego i zimowego utrzymania dróg, utrzymania czystości i porządku na przystankach komunikacyjnych po zawarciu umowy wykonawczej konieczne staną się zmiany w Statucie Miejskiego Zarządu Ulic i Mostów w Katowicach (załącznik nr 1 do uchwały nr XLVII/1104/14 Rady Miasta Katowice z dnia 26 marca 2014r.). W Statucie powinny zostać wykreślone zadania, które zostaną przekazane w ramach procedury in house.

W związku z powyższym Rada Miasta w Katowicach niniejszą uchwałą daje Prezydentowi Miasta Katowice możliwość powierzenia Miejskiemu Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. w Katowicach realizacji niektórych obowiązkowych zadań własnych gminy z zakresu gospodarki komunalnej i utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Katowice.

Uchwała ma na celu powierzenie Miejskiemu Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. zadań własnych Miasta Katowice, natomiast procedura in house (w trybie wolnej ręki) zacznie być realizowana dopiero po 01.01.2017r. (po uprawomocnieniu się zapisów Prawa Zamówień Publicznych).

Mając na uwadze powyższe podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.